

ČESTNÝ HOST EGYPT

EGYPTSKÁ KULTURA PO DVOU REVOLUCÍCH

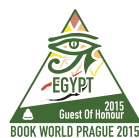
Egypt nebyl nikdy pouhým názvem země a jejího národa, nýbrž místa, kde se zrodila starobylá civilizace, která dala světu základy tolerance a mírového soužití. Je domovinou lidí, jejichž národní identita vychází ze soužití různorodých kultur, náboženství a civilizací. Dnešní Egypt je pokračováním tohoto vývoje. Představuje zemi, která se prolnáním kultur, náboženství a civilizací prosadila na mapě arabské a světové kultury. Proto se také Egypt stal pomyslným majákem osvěty, pokroku a vzdělanosti nejen v arabském světě.

Tyto charakteristické rysy stály za bojem Egypta a jeho obyvatel proti útlaku a nespravedlnosti, za zápasem o svobodu, který inspiroval řadu zemí světa. Jde o dvě velké revoluční změny. Revoluce z ledna 2011 a června 2013 jsou klíčovými okamžiky v životě této země, jejíž obyvatelé dokázali přeformulovat svou historii a dát svým životním představám nový tvar. V popředí nově vnímaných hodnot stojí kultura, která je oslavou lidského myšlení a úspěchů moderního člověka.

Egypt se představuje světu hlavně prostřednictvím kultury, literární a umělecké tvorby, kterou vytváří celá plejáda mladší i starší generace spisovatelů, představitelů všech oblastí uměleckého života a intelektuálů. Kulturní hodnoty, které tak vznikají, jsou svébytnou egyptskou cestou ke svobodě, vědě a poznání. Vždyť Egypt je zemí, která hledá poučení ve své minulosti, a se světem se chce podělit o své zkušenosti.

Pro Egypt je velkou ctí být pozván jako čestný host knižního veletrhu v Praze, který zároveň pokládá za cennou příležitost představit svůj nový pohled na svět, a to pomocí různých kulturních aktivit, jejichž smyslem je ukázat nový Egypt symbolizovaný sluncem naděje, které vyšlo díky zmíněným revolučním událostem.

Po dvou egyptských revolucích, které otevírají nové možnosti a perspektivy, se egyptská společnost

zaměřuje na zakotvení svobody a tolerance jako obecně platných základů lidské existence. Vzdělání a usilovná práce jsou přitom základním nástrojem prosperity každého národa. Svobodné myšlení musí působit na egyptskou mládež a vést ji k vytváření vysněného světa. Svobodou a tolerancí mohou Egyptané čelit útlaku, násilí a terorismu. Literární díla a umělecká tvorba budou vždy tou nejsilnější zbraní a nejlepším prostředkem k dosažení těchto cílů. Bez ohledu na všechny překážky a nesnáze jsou Egyptané hluboce přesvědčeni o tom, že kultura představuje nezbytný nástroj k uchování a šíření úspěchů, jimiž Egypt vstoupil do povědomí celého světa. Všichni věříme, že po dvou revolucích čeká Egypt lepší budoucnost.

Dr. Ahmed Megahed

Ředitel Egyptské státní knižní organizace (GEBU)

Program čestného hosta

✖ čtvrtek 14. 5.

11.00

S 201 – STŘEDNÍ HALA

Egypt – slavnostní otevření stánku čestného hosta

Za účasti oficiálních představitelů Egypta.

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO]

12.00–13.00

S 201 – STŘEDNÍ HALA

Hála Lutfi – prezentace egyptského filmu

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO]

13.00–13.50

VELKÝ SÁL – STŘEDNÍ HALA

Literární tisk v Egyptě a jeho reflexe kulturního života

Pohled na egyptský literární tisk a jeho vliv na kulturní život a literární žánry představí spisovatel, žurnalistka a překladatel Ahmad Abd al-Latif. Zamyslí se, do jaké míry se média podílejí na vývoji kulturního povědomí v Egyptě na pozadí moderních změn.

Tlumočeno: čeština, angličtina

[GEBO]

14.00–14.50

LITERÁRNÍ SÁL – PRAVÉ KŘÍDLO

Egyptský spisovatel a společenské iniciativy

Maj Chálid, spisovatelka a žurnalistka, diskutuje o zapojení egyptského spisovatele do společenských problémů a jeho kulturním podílu na vývoji společnosti. Maj Chálid nám podává své svědectví o iniciativách mladé generace spisovatelů.

Tlumočeno: čeština, angličtina

[GEBO]

14.00–14.50

KOMORNÍ SÁL – PRAVÉ KŘÍDLO (BALKON VLEVO)

Chálid Al Biltagí: Havel a Egypt

Setkání s egyptským bohemistou Chálidem Al Biltagím, mj. autorem arabského překladu *Moci bezmocných* (2012). Řeč bude nejen o Václavu Havlovi

a české literatuře, ale též o (ne)rozumitelnosti evropského myšlení pro arabský svět.

Moderuje Lucie Němečková.

[*Knihovna Václava Havla a Svět knihy, s.r.o.*]

14.00

P 106 – PRAVÉ KŘÍDLO

Starověký Egypt

Autogramiáda a beseda s RNDr. Ivanem Mrázkem, autorem úspěšné encyklopedie *Drahé kameny starověkých civilizací*. Kniha získala také Cenu J. Hlávky.

[*Nakladatelství Masarykovy univerzity*]

15.00–15.50

LITERÁRNÍ KAVÁRNA – PRAVÉ KŘÍDLO (BALKON VLEVO)

Literární atlas Káhiry a Alexandrie

Setkání určené nejen zájemcům o moderní arabskou literaturu, ale i příznivcům a obdivovatelům obou egyptských měst. Již od druhé poloviny 19. století přínášející literární díla egyptských autorů obraz „genia loci“ káhirské ulice a fenoménu kosmopolitního alexandrijského prostředí. Přestože jsou obě města zcela odlišná, z pohledu pozorovatele jejich každodenního života se vyznačují mnoha shodnými rysy. Osudy ulic a jejich budov se prolínají s osudy představitelů všech vrstev egyptské společnosti tak, jak je ve své tvorbě zobrazili neúnavní pozorovatelé Muhammad al-Muwajjihí, Nagib Mahfúz, Jahjá Haqqí, Radwá Āšúr, Ibráhím Ābd al-Magíd, Edwár al-Charrát aj. Vaším průvodcem bude doc. František Ondráš.

[*Svět knihy, s.r.o. a Ústav Blízkého východu a Afriky FF UK*]

16.00–16.50

LITERÁRNÍ SÁL – PRAVÉ KŘÍDLO

Arabská poezie v Egyptě na historickém přelomu

Muhammad Faríd Abú Sí'da, básník a literární editor, přináší historický pohled na kulturní roli arabské poezie. Vliv generace básníků sedmdesátých let, ke které patří básník Abú Sí'da, na vývoji poezie v rámci společenských a historických změn. Čtení z tvorby básníka.

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO]

16.00–16.50SÁL ROSTEME S KNIHOU - PRAVÉ KŘÍDLO **Literatura a revoluce**

Egyptská revoluce 25. ledna 2011 a sametová revoluce 17. listopadu 1989 jako zdroj literární inspirace. Co měli společného? V čem se liší? Jaký je jejich odraz v literatuře? Hosté: Mansúra Izz ad Dín, Chálíd Al Biltagí, Eda Kríseová. Moderátor: Šádí Shanaáh. Tlumočeno: čeština, angličtina
[*Svět knihy, s.r.o.*]

17.00S 201 - STŘEDNÍ HALA **Hála Lutfi – prezentace egyptského filmu**

Tlumočeno: čeština, arabština
[*GEBO*]

✖ pátek 15. 5.**11.00–11.50**

LITERÁRNÍ SÁL - PRAVÉ KŘÍDLO

Archeologická expedice do Wad Ben Naga

Od roku 2009 působí archeologická expedice Národního muzea na lokalitě Wad Ben Naga, nacházející se asi 130 km severovýchodně od súdánského hlavního města Chartúmu. V době tzv. Merojského království (asi 300 př. n. l. – 350 n. l.) zde existovalo královské město, jehož stavby snoubily místní tradice s vlivy faraonského Egypta a antiky. O výsledcích již 10. výkopové sezóny pohovoří vedoucí Archeologické expedice do Wad Ben Naga, Pavel Onderka. Přednáška bude spojena s prezentací knihy Onderka, Pavel Vrtal, Vlastimil a kol: *Wad Ben Naga 1821–2013*.

[*Svět knihy, s.r.o., Národní muzeum a Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur*]

11.00–12.00S 201 - STŘEDNÍ HALA **Mansúra Izz ad-Dín – čtení**

Tlumočeno: čeština, arabština
[*GEBO*]

12.00–12.50LITERÁRNÍ SÁL - PRAVÉ KŘÍDLO **Egyptská kultura a nové perspektivy**

Proměny v egyptské společnosti z hlediska kulturního a politického. Egyptský akademik a politolog Šaríf Júnus uvede sociopolitické proměny, které by mohly vést k lepší budoucnosti založené na historických pozitivě. Moderuje Emíra Klementová. Tlumočeno: čeština, arabština

[*GEBO*]

13.00–13.50

LITERÁRNÍ KAVÁRNA - PRAVÉ KŘÍDLO (BALKON VLEVO)

Moderní egyptské povídky

Sbírka překladů egyptských povídek představí sto let tohoto literárního žánru. Moderní egyptská povídka vznikla na začátku 20. století a výrazně ovlivnila tento druh literární tvorby v celém arabském světě. Ve sbírce jsou zastoupeny ty texty, které se do stoleté historie egyptské povídky zapsaly pozoruhodnými tématy, jazykovou stránkou či neobvyklou strukturou vyprávění. Čtenáři se tak nabízí možnost vytvořit si ucelenou představu o tom, jak se s tímto žánrem vypořádali nejen velikáni egyptské prózy (Nagíb Mahfúz, Júsuř Idrís, Bahá' Táhir, ale i mladí autoři, kteří své texty začali psát až ve 21. století (Bilál Fadl, Hasan Kamál a další). Autory překladů jsou vyučující a posluchači arabistiky ÚBVA FF UK. Ti se také společně s egyptskými spisovateli, hosty veletrhu, a nakladatelem panem Charífem Bahbouhem, zúčastní slavnostního křtu knihy, na němž budou představeny ukázky několika přeložených povídek.

[*Svět knihy, s.r.o., Nakladatelství Dar Ibn Rushd a Ústav Blízkého východu a Afriky FF UK*]

13.00–14.00S 201 - STŘEDNÍ HALA **Ahmad Abd al-Latif – čtení**

Tlumočeno: čeština, arabština
[*GEBO*]

15.00–15.50VELKÝ SÁL - STŘEDNÍ HALA **Egyptský román – náznak revoluce a jejich odraz v literatuře**

Spisovatel Ibráhím Abd al-Magíd pohovoří o tom, do jaké míry egyptská próza vyjadřovala společenské změny, které se objevily v egyptské společnosti a předcházely revoluci v lednu 2011. Vzhledem k historické a kulturní tradici egyptského národa hrál egyptský román svoji roli i v době technického a informačního pokroku. Moderuje František Ondráš. Tlumočeno: čeština, arabština

[*GEBO*]

15.00–15.50

SÁL ROSTEME S KNIHOU - PRAVÉ KŘÍDLO

Egyptské mumie v českých zemích

Zájem o dějiny starověkého Egypta mají v českých zemích velmi dlouhou tradici sahající až do rudolfínských dob. V této době se na naše území dostávaly první egyptské starožitnosti včetně egyptských mumii. Místo posledního odpočinku na českých hradech, zámcích a muzeích tak našlo na dva tucty mumii, které se staly předmětem výzkumu vědeckého týmu z Národního muzea – Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur a Diagnostického centra Mediscan. PhDr. Pavel Onderka vám představí připravovanou knihu o egyptských mumiiích v českých zemích.

[*Svět knihy, s.r.o., Národní muzeum a Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur*]

16.00–17.00

S 201 – STŘEDNÍ HALA

Fátima Qandíl – čtení

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO

17.00–17.50

LITERÁRNÍ SÁL – PRAVÉ KŘÍDLO

Kinematografie mládeže v Egyptě – realita a ambice

Hála Lutfi, filmová režisérka a producentka, představuje filmový průmysl v Egyptě z pohledu mladých filmařů. Osvětluje jejich vytoužené cíle, výzvy a snahy předbíhat realitu.

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO

✖ sobota 16. 5.**11.00–11.50**

VELKÝ SÁL – STŘEDNÍ HALA

Ženský román v Egyptě – vzájemné porozumění a odraz reality

Mladá spisovatelka a žurnalistka Mansúra Izz ad-Dín přednese příspěvek o roli, kterou hraje ženský román v Egyptě. Zamýšlí se, do jaké míry odráží ženský román realitu z odlišného ženského pohledu. Spisovatelka referuje o podílu ženského románu na překročení všednosti a posílení vzájemného porozumění ve snaze založit novou egyptskou vizi. Moderuje Zuzana Ostránská.

Tlumočeno: čeština, angličtina

[GEBO

12.00–13.00

S 201 – STŘEDNÍ HALA

Muhammad Farid Abú Si'da – čtení

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO

13.00–13.50

VELKÝ SÁL – STŘEDNÍ HALA

Nový egyptský román a perspektivy budoucnosti

Mladý egyptský spisovatel a žurnalista Hamdý al-Gazzár, který si vybojoval své místo na arabské literární scéně, představí svou vizi, která kombinuje historickou realitu s fantazií a se snahou vytvořit nové tvořivé prostředky v umění arabského románu. Moderuje Emíra Klementová.

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO

14.00–14.50 KLUB KNIŽNÍCH ŠAMPIONŮ – PRAVÉ KŘÍDLO**Nebojte se arabštiny – workshop studentů arabistiky ÚBVA FF UK**

Arabsčinou se domluvíte na rozsáhlém území rozkládajícím se od Atlantického oceánu k Zálivu. Internet

vám přináší tento krásný jazyk až do vašich domovů. Na tomto workshopu vás studenti arabistiky ÚBVA FF UK naučí řadě užitečných slov, která využijete během svých cest do Maroka, Tuniska, Egypta či Dubaje. Zároveň si osvojíte základy arabské abecedy a vyzkoušíte si napsat své jméno nebo třeba adresu arabským písmem.

[Svět knihy, s.r.o. a Ústav Blízkého východu a Afriky FF UK

14.00–15.00

S 201 – STŘEDNÍ HALA

Hamdý al-Gazzár – čtení

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO

15.00–15.50

LITERÁRNÍ SÁL – PRAVÉ KŘÍDLO

V kůži egyptologa na české koncesi v Abúsíru

Diskuse bude věnována představení praktických úkolů, se kterými se potýkají členové expedice Českého egyptologického ústavu v Abúsíru. Zaměří se na povinnosti vůči egyptské straně, řešení archeologických situací a práci s nálezky. Moderátor: Jiřina Růžová. Hosté: Lucie Vendelová, Veronika Duříková, Mohamed Megahed.

[Svět knihy, s.r.o. a Český egyptologický ústav FF UK

15.00–16.00

S 201 – STŘEDNÍ HALA

Maj Chálid – čtení

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO

16.00–16.50

LITERÁRNÍ KAVÁRNA – PRAVÉ KŘÍDLO (BALKON VLEVO)

Arabská v Čechách a čeština v Egyptě

Univerzita Ain Šams, druhá největší v Káhiře, je v celém arabském světě jediným místem, kde se od šedesátých let 20. století vyučuje čeština na univerzitní úrovni. Je zároveň místem, kam míří čeští arabisté za hlubším poznáním arabštiny a arabské kultury. O peripetiích výuky češtiny v Egyptě a arabštiny v Čechách bude s arabistou a hebraistou Jaroslavem Oliveriusem, jedním z prvních stážišťů na univerzitě v Káhiře, a egyptským bohemistou Chálidem Al Biltághim hovořit arabistka a tlumočnice Emíra Klementová.

[Svět knihy, s.r.o. a Ústav Blízkého východu a Afriky FF UK

17.00

S 201 – STŘEDNÍ HALA

Hála Lutfi – prezentace egyptského filmu

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO

17.00–17.50

VELKÝ SÁL – STŘEDNÍ HALA

Egyptské výtvarné umění – hledání cesty

Výtvarné umění v Egyptě, jeho vývoj a úspěchy z historického a dnešního hlediska. Do jaké míry výtvarné

umění čerpá z historických pramenů ve snaze najít společnou cestu s ostatními výtvarníky z celého světa. Prezентuje: Chálid Surúr, výtvarník a akademik. Moderuje Hana Nováková.

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO

18.00–19.00

VELKÝ SÁL – STŘEDNÍ HALA

Nagíb Mahfúz Skandál v Káhíře... „a nakonec to prasklo“

Divadelní představení Arabského nevidadla studentů arabistiky Ústavu Blízkého východu a Afriky FF UK.

Napínavý příběh s téměř detektivní zápletkou je situován do Káhíry 30. let 20. století, ale mohl by se odehrát třeba i dnes kdekoli na světě. Předlohou divadelního zpracování je román egyptského nobelisty Nagíba Mahfúze, který do češtiny přeložil Jaroslav Oliverius. Chudý student v touze po lepším postavení odhodí všechny hodnoty a zásady. To je začátek jeho životní katastrofy vrcholící skandálem.

V arabštině s českými titulky.

[Svět knihy, s.r.o. a Ústav Blízkého východu a Afriky FF UK

✖ neděle 17. 5.

11.00–11.50

VELKÝ SÁL – STŘEDNÍ HALA

Odráz egyptské společnosti v poezii

Básniřka Fátima Qandíl, pohovoří o podílu egyptské ženské poezie na posílení estetických hodnot člověka. Do jaké míry mohla poezie vytvořit novou vizi moderního světa a jaký měla dopad na současný stav egyptské společnosti usilující o novou budoucnost. Moderuje František Ondráš.

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO

12.00–12.50

LITERÁRNÍ SÁL – PRAVÉ KRÍDLŮ

Kouzla egyptské kuchyně – workshop studentů arabistiky ÚBVA FF UK

Arabskou kuchyni předchází pověst skvělého kulinařského umění založeného na harmonii chutí, vůní a barev. Egyptská gastronomie je dokladem prolínání nejrůznějších kulturních vlivů – arabských, tureckých, perských, italských aj., které obohatily tradiční kuchařské postupy Egyptanů, využívající nepřeberného množství stále čerstvé zeleniny, ovoce, luštěnin, koření, mléčných výrobků a dalších produktů. Návštěvníci pořadu budou mít příležitost vyzkoušet si přípravu několika pokrmů egyptské studené kuchyně a ochutnat jejich rozmanité chuťové variace.

[Svět knihy, s.r.o. a Ústav Blízkého východu a Afriky FF UK

12.00–13.00

S 201 – STŘEDNÍ HALA

Ibráhím Abd al-Magíd – čtení

Tlumočeno: čeština, arabština

[GEBO